

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

СОЦІОЛОГІЯ ПРАЦІ ТА ЗАЙНЯТОСТІ

спеціальність	054 Соціологія	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Соціологія	факультет	Факультет менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Борюшкіна Оксана Володимирівна

Вища освіта – спеціальність соціологія/соціальне управління

Науковий ступень – кандидат соціологічних наук - 22.00.04 - Спеціальні та галузеві соціології

Досвід роботи – більше 19 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- Авторка навчально-методичних вказівок для семінарських робіт, самостійної роботи та контролю знань здобувачів вищої освіти з курсу «Соціологія праці та зайнятості»;
- Міжнародний сертифікат науково-педагогічного стажування в Katowice School of Technology (Республіка Польща) у період з 21 грудня 2020 по 12 квітня 2021 року на тему «Інновації в освіті. Інноваційні технології викладання фахових дисциплін» за фахом «Соціальні науки» в обсязі 6 кредитів (180 годин)
- повний курс підвищення кваліфікації у Сковородинівській академії молодих учених (Харківський національний педагогічний університет ім. Г.Г. Сковороди, жовтень-листопад 2021 р., м. Харків) (180 годин)
- Співавторка 4 тематичних публікацій;
- Учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон

0677753935

електронна пошта

psuh@ukr.net

дистанційна підтримка

**Moodle
Google Classroom**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування компетентностей для професійної діяльності за спеціальністю 054 Соціологія
Формат	лекції, семінарські заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, тестовий контроль, командна робота
Обсяг і форми контролю	5 кредитів ECTS (150 годин): 44 годин лекції, 30 годин семінарських; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – екзамен.
Вимоги викладача	Вчасна підготовка до семінарських занять, виконання практичних завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	<p>ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в команді;</p> <p>ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);</p> <p>ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;</p> <p>СК01. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології;</p> <p>СК02. Здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій;</p> <p>СК03. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому;</p> <p>СК12. Здатність здійснювати комплекс заходів щодо вирішення соціальних (соціально-економічних, соціально-політичних, освітніх, культурних та ін.) проблем, які безпосередньо чи опосередковано впливають на творення соціальних цінностей, формування соціальної безпеки індивідів і груп, задоволення їх соціальних потреб та інтересів.</p>	Програмні результати навчання	<p>РН01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності;</p> <p>РН03. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі;</p> <p>РН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач;</p> <p>РН15. Розробляти та реалізовувати заходи щодо вирішення соціальних (соціально-економічних, соціально-політичних, освітніх, культурних та ін.) проблем, які безпосередньо чи опосередковано впливають на творення соціальних цінностей, формування соціальної безпеки індивідів і груп, задоволення їх соціальних потреб та інтересів.</p>
--------------------	---	--------------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Змістовий модуль 1. Праця як соціальне явище					
Лекція 1.	Тема 1. Соціологія праці як наука	Семінарське заняття 1 (С3)	Тема 1. Соціологія праці як наука	Самостійна робота	Предмет соціології праці як галузевої соціології. Основні функції та завдання соціології праці у розбудові українського суспільства. Сутність соціально-трудова відносин.
Лекція 2	Тема 2. Історія розвитку зарубіжної та вітчизняної соціології праці	С3 2	Тема 2. Історія розвитку зарубіжної та вітчизняної соціології праці		Найважливіші соціальні процеси у сфері праці. Етапи історії розвитку соціології праці. Донауковий етап розвитку соціологічної думки про працю. Основні ідеї класичного періоду становлення соціологічної думки про працю. Сутність теорій «тейлоризму», «людські стосунків»,

				«збагачення праці», «подвійної мотивації». Етапи розвитку вітчизняної соціології праці.
Лекція 3.	Тема 3. Праця як соціальна діяльність і як соціальний інститут.	С3 3	Тема 3. Праця як соціальна діяльність і як соціальний інститут.	Соціальна сутність праці. Соціальні функції праці, їх характеристики. Сутність основного закону соціології праці. Причина соціально-економічної неоднорідності праці. Сутність ставлення до праці. Чинники ставлення до праці.
Лекція 4.	Тема 4. Трудова поведінка.	С4	Тема 4. Трудова поведінка.	Елементи трудової поведінки. Форми трудової поведінки. Формули економічної поведінки, що існують в умовах ринкової економіки. Чинники трудової поведінки на рівні суспільства та на рівні підприємства.
Лекція 5.	Тема 5. Трудова адаптація робітника.	С5	Тема 5. Трудова адаптація робітника.	Етапи соціальної адаптації. Сутність трудової адаптації. Елементи структури трудової адаптації. Сутність професійного самовизначення. Суб'єктивні і об'єктивні чинники трудової адаптації. Складові управління трудовою адаптацією. Сутність соціальної адаптації.
Лекція 6.	Тема 6. Мотивація трудової діяльності.	С6	Тема 6. Мотивація трудової діяльності.	Сутність процесу мотивації, її структурні елементи. Роль потреб у поведінці людини, їх класифікації. Потреби людини у сфері праці. Поняття мотиву, характеристика механізму мотивації праці. Мотивації у сфері праці, мотиваційне ядро, мотиваційна периферія. Теорії мотивації праці. Моделі мотивації.
Лекція 7	Тема7: Стимулювання праці.	С7	Тема7: Стимулювання праці.	Стимулювання праці як соціальний процес. Функції стимулювання праці, види стимулювання праці. Матеріальні стимули, їх види. Нематеріальні стимули. Принципи ефективного стимулювання праці.
Лекція 8.	Тема 8. Трудова мобільність.	С8	Тема 8. Трудова мобільність.	Суть трудової мобільності. Форми трудової мобільності. Типи трудової мобільності. Завдання управління трудовими переміщеннями залежно від рівня управління економікою.

Змістовий модуль № 2. Соціальна взаємодія у сфері праці

Лекція 9	Тема 9. Трудова кар'єра.	С9	Тема 9. Трудова кар'єра.	Самостійна робота	Сутність поняття "кар'єра". Зв'язок соціальної мобільності і кар'єри. Професійна стратифікація та її форми і типи. Потенційна і фактична трудова кар'єра. Фактори трудової кар'єри (особисті, ринкові, соціальні). Етапи трудової кар'єри: попередній, перехідний, стабільної роботи, відставки).
Лекція 10	Тема 10. Трудовий колектив як соціальна організація та соціальна спільнота.	С10	Тема 10. Трудовий колектив як соціальна організація та соціальна спільнота.		Сутнісні ознаки трудового колективу. Структура трудового колективу. Основні функції трудового колективу. Характеристика, переваги, і недоліки формальної організації трудового колективу.

				Характеристика, переваги, і недоліки неформальної організації трудового колективу.
Лекція 11	Тема 11. Призначення та організація соціологічних досліджень у трудовому колективі.	C11	Тема 11. Призначення та організація соціологічних досліджень у трудовому колективі.	Сутність та функції соціологічного дослідження. Поняття методології соціологічного дослідження. Методи збирання первинної соціологічної інформації. Методи обробки первинної соціологічної інформації. Поняття програми соціологічного дослідження
Лекція 12	Тема 12. Проблеми групової згуртованості у трудовому колективі.	C12	Тема 12. Проблеми групової згуртованості у трудовому колективі.	Соціальні фактори розвитку міжособистісних відносин. Основні методи дослідження соціально-психологічного клімату в трудовому колективі. Сучасні фактори, що впливають на стан клімату в трудовому колективі. Характеристика соціально-психологічного простору трудового колективу. Роль соціолога у формуванні соціально-психологічного клімату в трудовому колективі.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<ol style="list-style-type: none"> Дворецька Г. В. Соціологія праці: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. Лукашевич Н.П. Соціологія праці: Підручник. – К.: Либідь, 2004. Огаренко В.М., Малахова Ж.Д. Соціологія праці: Навчальний посібник. Запоріжжя: Гуманітарний університет ЗІДМ, 2005. Осовий Г.В., Жуков В.І., Руденко В.М., Семеніхін В.О. Соціально-трудові відносини: питання теорії та практики в Україні. Навч. посіб. - К.: АПСВ, 2005. 	Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> Паніна Н. В. Технологія соціологічного дослідження: курс лекцій. – К: Наукова думка, 1996. Колот А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу. Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1998.
-------------------	--	-------------------------------	--

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.